

До

Министерство за животна средина и просторно планирање - Скопје

Управа за животна средина

бул. Гоце Делчев 18 (зг. МТВ 10,11 кат)
Скорје

Султана

Друштво за производство, промет и услуги
СТЕНТОН ГРАДБА ДОО
БР. 01-174/45
27.04 2015 год.
с. Долно Оризари, Битола

ДОСТАВА

Од ДППУ СТЕНТОН ГРАДБА ДОО с. Долно Оризари, Битола, РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
СКОПЈЕ
со адреса: ул. 1 Долно Оризари, 7000 Битола,
матичен број 5748402, во својство на Инвеститор

Примено: 29.04.2015			
Орг. Един.	Број	Помог.	Вредност
11	3609/4		

на Одговор на

1. Мислење и забелешки од Месна заедница Гермијан (предмет заведен во МЖСПП под:
орг.един. 11 бр. 3609/1 од 15.04.2015) и

2. Мислење и забелешки од Месна заедница Гермијан (предмет заведен во МЖСПП под:
орг.един. 11 бр. 3609/3 од 17.04.2015) препратено преку Општина Новаци

6-5/1
Атес

за изведување на проектот:

ИНСТАЛАЦИЈА ЗА ПРЕРАБОТКА НА СТАРИ АВТОМОБИЛСКИ ГУМИ СО ПИРОЛИЗА
лоцирана во стопански двор на СТЕНТОН ГРАДБА ДОО Битола во с. Брод, Општина
Новаци

Влашко

датум:

24.04.2015

ДППУ СТЕНТОН ГРАДБА ДОО
с. Долно Оризари, Битола

Управител

Благој Крстевски

Одговор

на

1. Мислење и забелешки од Месна заедница Гермијан (предмет заведен во МЖСПП под: орг.един. 11 бр. 3609/1 од 15.04.2015) и

2. Мислење и забелешки од Месна заедница Гермијан (предмет заведен во МЖСПП под: орг.един. 11 бр. 3609/3 од 17.04.2015) препратено преку Општина Новаци

за изведување на проектот:

ИНСТАЛАЦИЈА ЗА ПРЕРАБОТКА НА СТАРИ АВТОМОБИЛСКИ ГУМИ СО ПИРОЛИЗА лоцирана во стопански двор на СТЕНТОН ГРАДБА ДОО Битола во с. Брод, Општина Новаци

Заради објективно запознавање на јавноста во врска со изведување на проектот: ИНСТАЛАЦИЈА ЗА ПРЕРАБОТКА НА СТАРИ АВТОМОБИЛСКИ ГУМИ СО ПИРОЛИЗА лоцирана во стопански двор на СТЕНТОН ГРАДБА ДОО Битола во околината на с. Брод, Инвеститорот СТЕНТОН ГРАДБА ДОО дава аргументирани одговори на сите забелешки изнесени во Мислењето и забелешките на МЗ с. Гермијан. Начинот на образложение е следен, прво е дадена забелешката од Мислењето на месната заедница, а потоа одговорот на истата.

Забелешка 1.

Изградба на погон за рециклажа на гуми во околината на селото Гермијан ќе има штетни последици за нашето село бидејќи тој погон ќе испушта штетни гасови во атмосферата и ќе се загадуваат пасиштата кои се наоѓаат во непосредна околина. Со оглед на фактот што нашето село како и околните села се занимаваат со сточарство, тоа негативно ќе влијае врз производството на млеко, месо, врз рибите и другиот животински свет во Црна река, Елешка, Тиквешко Езеро како и врз дивечот кој престојува во пошироката околина.

Одговор:

Констатацијата дека Инсталацијата за преработка на отпадни гуми со пиролиза испушта штетни гасови во атмосферата е паушална и не е заснова на факти. Во студијата детално се анализирани емисиите во воздухот, и сите испуштања се под максималните дозволени концентрации (МДК).

Инсталацијата се наоѓа на отворен проветлив простор, со постојано струење на воздухот покрај р. Црна и е оддалечена од најблиските куќи од околните населени места (најблиското село Брод е на 1150 m воздушна оддалеченост, с. Бач на 1700 m и с. Гермијан на 3420 m).

Карактеристиките на постројката за пиролиза се:

- се постигнува 100% рециклирање на отпадните гуми (не останува ништо по завршувањето на процесот)
- не се користат хемиски состојки во процесот (еколошки процес)
- за време и по завршувањето на процесот нема загадување на почва, вода или воздух.
- Секој рециклиран тон на гуми зачувува 10 тони CO₂, кој е главниот стакленички гас.
- Процесот може да се примени на сите материјали базирани на гума.
- Системот создава алтернативен извор на енергија како замена на нафтените деривати и природниот гас.
- Системот дава можност за владите и локалните власти да се справат со проблемот на отпадните гуми во голема мерка.
- Процесот на пиролиза трае од 4 до 12 часа, во зависност од количината и големината на гумите (автомобилски гуми, камионски гуми, итн). Во текот на процесот се

применуваат различни вредности на вакуумот за однапред определените температури и во различните фази. Се добиваат различни гасови и кондезираниот гас се чува како пиролизно масло во резервоари.

- Во почетокот на процесот се врши загревање со природен гас, се додека процесот на пиролиза не создаде сопствен гас. Овој гас потоа со цевки се носи до грејната комора и се користи како гориво за загревање. Кога еднаш ќе започне процесот на пиролиза, повеќе не е потребен надворешен извор на енергија. Во текот на горењето на овие гасови **скоро да нема емисија во атмосферата** затоа што се состојат главно од водород и метан.

Забелешка 2.

Нашето село во овој момент трпи штетни последици од РЕК Битола, од Рудникот Брод - Гнеотино како и од РЕК кој се наоѓа во Грција и доколку би се изградила ваква фабрика за рециклажа на стари гуми сигурно дека ќе има уште поголеми штетни последици по здравјето на жителите од Гермијан и околните населени места.

Одговор

Инвеститорот не може да сноси одговорност по однос на констатацијата за штетните последици од работењето на РЕК Битола, од Рудникот Брод - Гнеотино како и од РЕК кој се наоѓа во Грција, затоа што истиот не стопанисува со наведените капацитети. Во студијата е земено во предвид и кумулативното дејство на инсталацијата и истото, во однос на загадувањето од наведените големи загадувачи е неспоредливо помало.

Споредбата, односно на некој начин изедначувањето на штетните влијанија на овие големи загадувачи на животната средина, со емисиите кои би ги имал погонот се неспоредливи и несериозни.

Забелешка 3.

Ние не сме против инвестиции во нашата Општина но не поддржуваме изградба на ваков објект кој би ја загадувал околината и бараме дислокација на некое друго место, а не во непосредна близина на Гермијан. Како добри локации може да се искористат Индустриската зона Жабени или пак новата индустриска зона во Новаци во м.в. Жабарник.

Одговор

Констатацијата дека инсталацијата е во непосредна близина на населеното место Гермијан е исто така дискутабилна со оглед на тоа дека воздушната оддалеченост од Инсталацијата до најблиските куќи на с. Гермијан изнесува 3420 m.

По однос на изборот на локација сакаме да напоменеме дека за наведената локација Инвеститорот има изработено Локална урбанистичка планска документација за стопански комплекс (Погон за рециклирање, третман и преработка на комунален отпад) врз животната средина на КП бр. 2215/2 КО Брод, за чие усвојување добил позитивно мислење за изработената Стратегиска оценка за влијанието врз животната средина (јуни 2013) од Министерството за животна средина и просторно планирање, а во која се работи за сегашната локација на Инсталацијата.

Забелешка 4.

Од медиумите разбравме дека ваква фабрика за рециклажа на гуми се гради во Тетово, но немаме никакви сознанија каков ризик би можела да претставува таа за целокупната околина. Никаде не забележавме како влијаат сите тие штетни емисии на прашина, саѓи, испарувања, издувни гасови, течни елементи и други материи врз околината, луѓето, животните и растенијата. Сметаме дека за да се гради ваква фабрика треба да се направат детални испитувања, да се проценат сите ризици и да се елиминираат сите штетни влијанија особено врз луѓето, па дури потоа да се гради ваков погон.

Одговор

Во Студијата за влијанието на проектот **ИНСТАЛАЦИЈА ЗА ПЕРЕРАБОТКА НА СТАРИ АВТОМОБИЛСКИ ГУМИ СО ПИРОЛИЗА** лоцирана во стопански двор на **СТЕНТОН ГРАДБА ДОО** Битола во с. Брод, врз животната средина во Глава 2: **Опис на предложениот проект**, детално е објаснета технологијата на работа на инсталацијата за пиролиза, а во Глава 5: **Очекувани значајни влијанија на проектот врз животната средина** и во Глава 6: **Социо-економски влијанија и можности**, детално се анализирани влијанијата врз : пределот, врз амбиентниот воздух и климатските промени, влијанија од бучава и вибрации, влијанија врз површинските и подземните води, влијанија врз почвите, влијанија врз биолошката разновидност, влијанија предизвикани од управувањето со отпадот, прекугранични влијанија, Влијанија врз населението, влијанија врз човековото здравје, влијанија врз културното и историското наследство и влијанија од несреќи и хаварии. Аргументирано е образложено дека по најголем дел од нив влијанијата се незначителни, а во некои аспекти има и позитивно влијание (управување со отпад, социо-економско влијание).

Забелешка 5.

Од **Известувањето за намера** за градба на ваков погон за рециклажа на гуми во с. Брод кое се наоѓа на web страната на Министерството за животна средина и просторно планирање го разгледавме прегледот со кој се утврдува потребата од оценка на влијанието врз животната средина. Наше мислење е дека неправилно е мислењето дека **нема потреба од спроведување на постапка за оценка на влијанието врз животната средина и бараме надлежните институции да извршат промена на тоа мислење.**

Одговор

Од оваа забелешка се гледа дека Месната заедница за наводите во Мислењето се информира и искажува ставови од **Известувањето за намера за градба** на погон за рециклажа на отпадни гуми во с. Брод, кое е прва информативна фаза од процесот на оценка на влијание, а не од **Студијата за оценка на влијанието на проектот**, која е неспоредливо подетална и за која во постапката за нејзино усвојување е **предвиден јавен увид и јавна расправа** одржана на 02-04-2015 во Општина Новаци за засегнатата и за заинтересираната јавност, на која од страна на изработувачот беше извршена презентација.

Доколку месната заедница се информирала од Студијата, ќе добиела вистинска претстава за самата технологија на процесот на пиролиза, како најеколошка постапка за третман на отпадни гуми.

Мора да се појасни дека после разгледувањето на **Известувањето за намера**, Министерството се изјаснило со Решение дека е **задолжителна изработка на Студија за оценка на влијанието на проектот врз животната средина**, и дефинирало **обем на опфатот на студијата**, со посебен нагласок подетално да ги разработи следните прашања: **Влијанијата врз сите медиуми на животната средина, Кумулативни влијанија, Геолошки и хидрогеолошки аспекти, Биолошка разновидност и Социо-економски аспекти.** Инвеститорот постапувајќи по Решението изработил таква Студија во која детално се образложени постоечката состојба на животната средина како и влијанијата врз истата од планираниот проект посебно за **фазата на градба, за фазата на работење и за евентуална фаза на престанок со работа на инсталацијата.**

Забелешка 6.

МЗ с. Гермијан е против изградба на ваков објект во с. Брод поради претходно кажаните ставови, и бараме да се најди друга соодветна локација за ваков објект, а не во непосредна близина на населени места кои би имале големи негативни последици како по здравјето на луѓето така и на останатиот жив свет.

Одговор

Ист одговор од забелешка 3.

Веруваме дека реакцијата на поединци од месната заедница е произлезена од недоволното познавање на технологијата на пиролиза на отпадни гуми, која нема никаква допирна точка со горење на гуми во присуство на кислород, што е забрането со Закон во РМ. Работењето на погонот не само што не го зголемува загадувањето на медиумите на животната средина (воздух, вода и почва) туку придонесива до негово смалување имајќи ги во предвид досегашните практики на постапување со отпадните гуми депонирање и палење, кое е забрането со постоечката законска регулатива на РМ.

датум:

24.04.2015

ДППУ СТЕНТОН ГРАДБА ДОО
с.Долно Оризари, Битола

Управител

Благој Крстевски

